

seus concerts, especialment de violí, començà a actuar com a director d'orquestra. En aquesta especialitat ha aconseguit els seus èxits més complerts; avui és considerat no tan sols com un dels millors directors anglesos, sinó com una de les primeres figures europees, en la direcció orquestral.

Paral·lelament amb aquestes activitats d'interpret, Eugène Goossens, anava escrivint una quantitat considerable d'obres, amb les quals la seva personalitat quedava en primer lloc entre els compositors del seu país. Obres diverses de piano, entre les quals *Kaleidoscope* i *Quatre concerts*; una Sonata, per a violí i piano; nombroses cançons; els poemes simfònics *Perseus*, *The Eternal Rhythm*, el ballet *L'Ecole en crioline*, etc.

Entre les de música da Camera figuren els *Two Sketches for String Quartet*, donats a conèixer en un dels concerts de l'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA per l'inoblidable "Quartet de Corda de Londres" i el Quintet, op. 23, que figura en el programa d'avui, obra de caràcter modern, amb els seus atreviments harmònics, en la qual queden ben destacades les qualitats essencials d'aquest compositor: un sentit profund de l'elegància i una tècnica verament sorprenent.

AUDICIONS INTIMES

MARÇ 1933

Esdeveniment artístic

AUDICIÓ COMPLERTA DELS
QUARTETS DE BEETHOVEN

pel

GENZEL QUARTET

DE LEIPZIG

Exclusivament per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

Nota.—Durant el concert d'avui, s'admetran inscripcions a Secretaria.

13782—IMP. ALTÉS.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA,

SECCIÓ

AUDICIONS INTIMES

Curs III: 1932-1933

CONCERT QUART

SEXTET BARCELONA

DOMÈNEC PONSÀ, violí

RAMON VERGÈS, violí

JOAN RIBAS, viola

GABRIEL RODÓ, cel·lo

JOAN GRATACÓS, contrabaix

PERE VALLRIBERA, piano

•

Dimecres, 22 febrer de 1933

a les deu del vespre.

Exclusivament per als inscrits a AUDICIONS INTIMES.

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

QUINTET, op. 114. . . . SCHUBERT.

Allegro vivace.

Andante.

Scherzo.

Andantino con variazione.

Violi, viola, violoncel, contrabaix i piano

PETITA PAUSA

QUINTET, op. 23 GOOSSENS.

*Molto moderato pesante. - Allegro. - Andante
tranquillo. - Allegro giocoso.*

(sense interrupció)

Dos violins, viola, violoncel i piano

II

SEXTET, op. 110 MENDELSSOHN.

Allegro vivace.

Adagio.

Agitato.

Allegro vivace. - Agitato. - Allegro con fuoco.

Violi, dues violes, violoncel, contrabaix i piano

Piano «Steinway» cedit per la casa IZABAL

NOTES AL PROGRAMA

Sextet Barcelona.—Encara que la fundació d'aquest Sextet no sigui gaire antiga, els prestigis de cada un dels professors que el formen, són una garantia de primer ordre per als concerts que estiguin confiats a les seves bones mans. No hem de fer gaires elogis del conjunt admirable que, amb una gran constància en la preparació de les obres, han arribat a assolir aquests meritíssims concertistes. La premsa barcelonina ha tributat al "Sextet Barcelona" amb motiu de les seves actuacions anteriors, els més entusiastes comentaris, entre els quals recordem les tan justes paraules del mestre Baltasar Samper:

L'abnegació i sincera devoció a l'art de què aquests concertistes han donat proves d'ençà que constituïren l'agrupació que honora la nostra música, són, en efecte, virtuts que si sempre han de merèixer consideració i respecte, en el nostre temps, sobretot, cal que siguin destacades amb especial interès, com una afirmació que són de vocació autèntica que ofereix la més bella exemplaritat.

El Sextet Barcelona ha aconseguit ja la condició més estimable, potser, en els conjunts "da camera": la més perfecta cohesió entre tots els executants, que, sense cohibir l'actuació individual, ans bé estimulants-la noblement, té com a principal objectiu la unitat en l'acció, la coincidència justa de l'esforç de tots, capaç de donar a les interpretacions una singular eficàcia emotiva, que no pot mai aconseguir-se si els executants no se sotmeten a aquesta exigent disciplina.

Així el Sextet Barcelona ens pogué fer escoltar en el seu darrer concert unes versions justíssimes de caràcter i perfectament equilibrades d'expressió.

AUDICIONS INTIMES, com la pròpia ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA, que han procurat sempre estimular els músics catalans, senten el goig més viu en oferir la sessió d'avui als seus inscrits, i esperen que el nostre selecte auditori també compartirà la nostra satisfacció de poder aplaudir amb tota justícia una institució musical catalana, dels mèrits del "Sextet Barcelona".

Eugène Goossens.—Un dels més significats compositors de la moderna escola anglesa. Es fill de Londres, nat el 26 maig 1893.

Excel·lent violinista i brillant pianista, el seu nom fou aviat conegut per Anglaterra, sobretot quan, alternant amb els

CICLE DE QUARTETS DE BEETHOVEN

Dilluns, 27 març 1933

AVO PROGRAMA

QUARTET en si-bemol major, op. 18, n.º 6

Petita pausa

QUARTET en fa, op. 59, n.º 1

QUARTET en la menor, op. 132, n.º 1

CASAL DEL METGE

Exclusivament
per als inscrits a AUDICIONS INTIMES

Nota important: Per a comoditat dels senyors assistents, aquests concerts començaran a les deu en punt, i no hi haurà més que un descans de 15 minuts, per acabar als volts de les dotze.

Inscripcions

Via Layetana, 46-53.ª. Telèfon 17798. Durant el concert d'avui, a la secretària del "Casal del Metge".

13943—IMP. ALTÈS.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CÂMERA.

SECCIO

AUDICIONS INTIMES

Curs III: 1932-1933

CONCERT SISE

CICLE DE

QUARTETS DE CORDA

DE

BEETHOVEN

TERCERA SESSIÓ

Intèrprets

GENZEL QUARTETT

de Leipzig

FRANZ GENZEL - I violi

GEORG HANSTEDT - II violi

ARNOLD MATZ - viola

F. WAWROWSKY - violoncel

Dissabte, 25 març 1933, a les deu del vespre.

CASAL DEL METGE

PROGRAMA

I

QUARTET en *do menor*, op. 18, n.º 4

- I Allegro ma non tanto.
- II Scherzo. - Andante scherzoso, quasi allegretto.
- III Menuetto. - Allegretto.
- IV Allegro.

Petita pausa

QUARTET en *sol major*, op. 18, n.º 2

- I Allegro.
- II Adagio cantabile. Allegro.
- III Scherzo.
- IV Allegro molto, quasi presto.

II

QUARTET en *fa menor*, op. 95

- I Allegro con brio.
- II Allegretto ma non troppo.
- III Allegro assai vivace, ma serio.
- IV Larghetto espressivo. - Allegretto agitato. Allegro.

III

QUARTET en *fa major*, op. 135

- I Allegretto.
- II Vivace.
- III Lento assai, cantante e tranquillo.
- IV Grave ma non troppo tratto. - Allegro.

ASOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

Divendres, 31 març

Concert extraordinari de la
ORQUESTRA PAU CASALS
sota la direcció del mestre
PAU CASALS

i amb la callaboració d'una gran artista russa:
l'eminent violoncellista
RAYA GARDOUSOVA

Unica actuació a Barcelona d'aquesta famosa artista

Dimecres, 12 abril

BLAI NET, *piano*.
FRANCESC COSTA, *violí*.
GASPAR CASSADÓ, *violoncel*.

Trios de Beethoven, Cèsar Franck
i *solos* de piano, violí i violoncel.

Dimecres, 3, i dijous, 4 maig

Dos únics concerts a Barcelona
ORQUESTRA LAMOUREUX
DE PARÍS

Director, mestre WOLFF

Dijous, 1, i dijous, 8 juny

Dos únics concerts a Barcelona
ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE MADRID

Director, mestre ARBÓS

Exclusivament per als socis de la
ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA
Via Laietana, 46, telèfon 17798.

QUARTET SEGON

En Sol major

Op. 18, núm. 2

Es la segona obra de les sis que formen el primer aplec de Quartets que composà l'autor amb el núm. 18. Encara Beethoven no se'ns revela ací en tota la seva originalitat, encara hom hi descobreix vestigis dels seus models clàssics, però crida l'atenció aquest Quartet per una particularitat força interessant: d'entre tots disset, és, tal volta, el de caràcter més alegre i franc, com si un raig de vida feliç i joiosa travessés els seus quatre temps. Entre els músics alemanys és coneguda aquesta obra amb el nom de "Complimentir Quartet", o sia Quartet dels compliments o de les reverències, degut, més que res, a la forma del primer temps, que sembla evocar una festa solemnia del segle XVIII, amb les cerimonioses presentacions, compliments i reverències conseqüents al començ d'una recepció. Es digna d'esmentar la homogeneïtat de l'estil en tot el Quartet, que sembla escrit d'un sol tret i sens esforç.

ALLEGRO.—Es el temps que més justifica el motiu donat al Quartet. Tres petits temes fragmentaris, de dos compassos quiscun, apareixen successivament, com evocant, amb llurs graciosos dibuixos, la cerimònia abans esmentada, amb un seguit de salutacions i reverències que es van repetint alternativament com si de tant en tant s'obrissin les portes del saló i apareguessin nous convidats, complimentant als presents. Hi ha un moment en què el mig-riure plaent dels cortisans sembla pendre un to més seriós (final del tema III, en *si menor*) com si arribés un hoste més greu i melancònic, però no pot sostenir pas gaire son estat d'esperit, i dibui-

VIVACE.—Es un temps de *Scherzo*, i dins d'aquesta forma un dels més originals i sobris que produí el geni de Beethoven. No es pot donar més gran efecte amb més senzillesa de mitjans d'expressió, car el tema, de per si insignificant, és extensament desenrotllat amb una insistència de ritme tan penetrant i sorprenent que la imaginació evoca per a comparar-lo la grandiosa i persistent frase rítmica del *Scherzo* de la *Novena Simfonia*. Ço que en mans d'un altre devindria monòton i àdhuc pesat, per la constant repetició d'una curta figura musical de secundària importància melòdica, resulta una de les més grandioses expansions del temperament, a estones placívol, del gran Mestre, com si evoqués alhora una barreja de ronda de fades i de dansa pastoral.

LENTO ASSAI, CANTANTE E TRANQUILLO.—Per la puresa ideal de la forma i pel caràcter sobrenatural del seu contingut melòdic, és, aquesta, una de les pàgines més nobles i pregones que escriví Beethoven. Diuen que li fou dictada per l'inconscient pressentiment de sa pròxima fi, i en tal cas no hi ha dubte, sentint-la, que la seva existència tumentada esperava el traspàs a l'altra vida amb una serenitat verament sobrenatural, amb la perfecta tranquil·litat del just. Contra el que era d'esperar, el fragment és de ben curtes dimensions, car dura sols 54 compassos i per això ens raca abandonar tan prest ço que no cedeix en intensitat emotiva a cap altra de les grans inspiracions de son autor.

GRAVE, MA NON TROPPO TRATTO.—ALLEGRO.—La gran sèrie de Quartets és rematada amb una pàgina que no pot ésser més original i sorprenent. El propi autor l'encapçala d'un títol i quatre compassos de música, a tall de rètol significatiu. Heus ací un i altres, amb la corresponent traducció:

DER SCHWER GEFASSTE ENTSCHLUSS

La resolució presa difícilment

Mus es sein?	Es muss sein!	Es muss sein!
Es-ser deu?	Deu és-ser!	Deu és-ser!

Sobre l'origen i significació d'aquestes misterioses paraules, han estat escrites les més contràries i extravagants opinions, que hem d'ometre per a ésser breus. Nosaltres dissentim de totes aqueixes interpretacions que pretenen donar-li un caràcter materialista i àdhuc còmic, per a decantar-nos més aviat a veure-hi un contingut místic, una idea espiritual: la visió de la mort propera, i la resignada conformitat amb ella.

No cal, sinó, fixar-se en la greu importància d'aqueix tema interrogatiu: *Mus es sein?* tres colossals notes que produeixen la mateixa impressió fondíssima que el tema de l'interrogació del destí en *La Walkiria*, fent-nos sospitar si Wagner s'inspirà directament d'elles. És extraordinari l'efecte punyent que ens produeix ací aital interrogació entonada amb comprenedora seriositat per les notes greus de la viola i el violoncel, i contestada amb un dibuix successiu en els instruments alts.

Després d'ésser feta aital interrogació pels baixos dues vegades, més forta la segona, és interrompuda sobtadament, però tot seguit la reproduïxen aquells altres tres cops seguits, cada un més fort i insistent. Els violins li contesten resoltament, i tots plegats s'aturen en un calderó, qui dona entrada a l'*Allegro*.

Tot el temps final sembla, una constant afirmació, una ferma protesta contra el dubte que turmenta l'ànima, el darrer esforç de la lluita contra allò desconegut, en una paraula, l'acceptació joiosa i resignada del traspàs a l'altra vida, com deslliurament feliç de les misèries de la present. Tal és, per a nosaltres, la vera significació d'aqueix extrany humorisme que campeja sobre aquesta darrera plana musical de Beethoven, feta en el moment decisiu que anava a la posta la humana encarnadura del músic que romandrà sempre més immortal, encara que el seu geni creador no hagués produït sinó aqueixa admirable sèrie de Quartets.

QUARTET QUATRE

En *Do menor*

Op. 18, núm. 4

Es el més popular dels sis Quartets que integren l'obra 18, prenent un lloc semblant al de la *Patètica* entre les Sonates, tant, que alguns el distingeixen amb el nom de *Patètic*, car a més d'ésser escrites, ambdues obres, en igual tonalitat, reflexen, sobretot en llur primer temps, força semblança en l'estat d'esperit de l'autor al moment de compondre-les.

ALLEGRO MA NON TANTO.—Consisteix, aquest primer temps, un dels més notables de l'obra, en una mena de plany febril que va desenrotllant-se en eloqüents accents lírics. L'angoixa, l'íntim sofriment que omplenaven l'ànima de Beethoven són magníficament expressades: una apassionada frase va ascendint en el violí, reflexant l'impetuositat de la passió dolorosa, trencada a voltes per intervals, i represa amb sobtades explosions de furor. Tot el temps és ple de passió desesperada, de tristor i desconsol, talment com els que apareixen sovint en la vida de l'autor.

SCHERZO.-ANDANTE SCHERZOSO QUASI ALLEGRETTO.—El caràcter de l'obra canvia per complet, presentant un marcat contrast amb el temps anterior. Aquest *Andante* recorda quelcom el de la *Primera Simfonia*, la qual fou composta simultàniament. Tot el temps es desenrotlla gaiament, escrit en estil fugat i amb caient de *scherzo*, i constitueix una pàgina mestra de gràcia encantadora.

MENUETTO.-ALLEGRETTO.—Escrit encara sota la influència mozartiana, sobre un tema cavalleresc i un xic patètic, però quelcom barrejat d'humorisme, força semblant als que trobem en els minuets de les Simfonies de Mozart.

ALLEGRO.—El temps final reprèn la grandiositat del primer, ple tot de gràcia espiritual, de suau humorisme; escrit en forma de *rondó*, va creixent amb accents més i més apassionats, fins esclatar en el gran *prestissimo* amb què fineix el Quartet.

Són molt curioses en aquest moviment final les indecisions entre els modus major i menor, procediment que més tard fou el preferit de Schubert.

amb repetits contrastos de fort i piano sobre un trèmol dels dos instruments del mig i les notes isolades dels altres dos extrems.

Torna aviat a aparèixer el tema cabdal desenrotllant-se temàticament i lliure cap al *si bemol menor*. Així, amb nous episodis que s'entreposen als elements ja coneguts, creix l'efecte dramàtic, descrivint tota la grandesa d'una tràgica lluita, la qual es resol com un cant de victòria en l'*Allegro* final.

No volem acabar l'anàlisi de tan bella obra sense cridar l'atenció respecte de certes analogies que, sens dubte, descobrirà l'oient entre aquest dramàtic Quartet i qualques cèlebres creacions dramàtiques d'autors posteriors. Així Weber en son *Freischütz* i Wagner en son *Tristany* revelen haver begut en aquesta magnífica deu, segons ho demostren certs trets força característics, reproduïts d'ací i d'allà, especialment del grandios temps final, que és, sens dubte, una altra de les més genials creacions del seu autor.

QUARTET SETZÈ

En *Fa major*

Op. 135

Es arribat l'últim Quartet de l'esplendorosa sèrie. Obra pòstuma del Mestre, llevat el darrer temps del Quartet XIII escrit de nou, composta sols quatre mesos abans de morir, car duu la data del 30 octubre 1826. I amb tot, oh prodigi del geni, obra de llum i poesia, creació serena, fresca i riallera, talment com ço que li esdevé més tard al geni de Bayreuth en son *Parcival*. Res de complicacions ni tenebrors, com ens podria fer presumir la forma dels darrers Quartets, res d'arideses com les de la Gran Fuga, res de tristos i decandiment, com fóra natural en qui és als llinars de la mort, lluitant amb la malaltia que creix i amb les forces que minven. No res de tot això hom no hi troba, car de tots els Quartets de la darrera època és, aquest, el de dimensions més curtes, el d'idees més serenes, el de forma menys complicada, i, de consegüent, el de comprensió més clara i avinent, el més digne i escaient punt final a la gloriosa producció del seu autor.

ALLEGRETTO.—Es d'una gran sobrietat, dintre la riquesa polifònica pròpia de la tercera època. Tot i semblar escrit d'un sol tret, hom pot notar-hi una munier de petits motius enllaçats i combinats de faísó genial.

xant-se un somriure en sos llavis és obligat a barrejar-se a l'alegria general. La conversa s'anima per moments, i sembla que ovirem les parelles passejant pel saló amb llurs casaques i perruques empolvorades; un sentiment d'amabilitat picaresca travessa tot l'*allegro*, fins que, a la fi, en la deliciosa *coda*, ens sembla veure el cavaller fent la darrera reverència en deixar la parella instal·lada en son setí.

ADAGIO CANTABILE. - ALLEGRO. — Adhuc en l'*adagio*, el temps que per la seva lentitud i caràcter patètic és habitualment el més seriós i íntim, ens ofereix aquest Quartet una nota gaia i lluminosa. Res no hi ha ací d'íntim ni d'íntim; el tema principal, fresc i rialler, sembla brollat de la pensa de Haydn, i per a més novetat és mig-partit per un *allegro*, bella nota de color que ve a animar més, encara, aquesta pàgina musical. Els dibuixos, arabescos i efectes harmònics es repeteixen sense treva, fins que reprèn la primera tranquil·la melodia, més recarregada de sonoritats, per a acabar, encara, amb una al·lusió al període segon.

SCHERZO.—Segueix, com és natural, regnant la joia i delitós humor de la festa cortisana en aquest temps lleuger, que més aviat ens fa ara l'efecte d'un minuet a tall d'Haydn. La melodia és ben joliva, i devé encara més humorística en el *trio*, fragment d'un caràcter força més beethovenià, essent ben característic el passatge de *tresillos*, d'una delicadesa exquisida.

ALLEGRO MOLTO, QUASI PRESTO.—Els convidats que hem vist entrar al primer temps reapareixen ara i sembla que ja han tastat el xampany, segons gràfica frase del comentarista Helm, i es mouen així amb més llibertat i alegria. Segons altra frase que és atribuïda al propi Beethoven, arriben, per fi, a quedar *aufgeknöpfter* (en mànegues de camisa). Sigui com sigui, tot el temps vessa de gràcia i bon humor, un xic còmic i àdhuc esbojarrat en certs moments. Es reproduïxen les trencades frases del començament de l'obra, però lliures ara de cerimoniosos compliments i plenes d'humorisme, que va creixent fins al final.

Qualques passatges d'aquest deliciós Quartet vénen a ésser com un pressentiment de la *Vuitena Simfonia*, car no és gaire freqüent de trobar a través les creacions de Beethoven altres obres tan rublertes com aquesta de l'esperit joios que en tals moments el dominava.

